

32/2002. (XII. 12.) BM rendelet

a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, a tűzoltóságoknál, valamint az ez irányú szakágazatban foglalkoztatottak képesítési követelményeiről és képzési rendszeréről

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. §-a (2) bekezdésének *d*) pontjában, a polgári védelemről szóló 1996. évi XXXVII. törvény 42. §-a (2) bekezdésének *d*) pontjában, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 251. §-ának (1) bekezdésében és a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 1999. évi LXXIV. törvény 53. §-ának *c*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

A rendelet hatálya

1. § E rendelet hatálya kiterjed:

- a*) a hivatásos katasztrófavédelmi szervekre (Országház Tűzoltó-parancsnokság, Repülőtéri Katasztrófavédelmi Igazgatóság);
- b*) a hivatásos önkormányzati tűzoltóságokra;
- c*) az önkéntes tűzoltóságokra;
- d*) a létesítményi tűzoltóságokra;
- e*) a katasztrófavédelmi, tűzvédelmi és polgári védelmi képzés irányítását és felügyeletét ellátó belügyminisztériumi hivatali szervezetekre, az oktatást folytató intézményekre;
- f*) a tűzoltó egyesületek tűzoltási és műszaki mentési feladatot végző tagjaira;
- g*) a gazdálkodó szervezeteknél, polgári szerveknél a katasztrófavédelem, a polgári védelem, a tűzvédelem, illetve a tűzvédelmi szolgáltatás területén foglalkoztatottakra.

Értelmező rendelkezések

2. § *a*) *Tűzoltó alaptanfolyam*: a tűzoltó egyesületekben tűzoltási és műszaki mentési feladatokat ellátók, valamint az önkéntes és létesítményi tűzoltók alacsony fokú felkészítésére szervezett, legalább 40 órás tanfolyam.

b) *Tűzvédelmi szolgáltatás*: a gazdálkodó szervezetek tűzvédelmi viszonyainak tervezésére, szervezésére, szabályozására, valamint ellenőrzésére irányuló tevékenység.

c) *Szakmai szolgálati beosztások a katasztrófavédelmi szerveknél*: hatósági, veszélyhelyzet-kezelési, mentési, kiképzési, szakmai ellenőri, igazgatói, igazgatóhelyettesi, kirendeltségvezetői, irodavezetői beosztás.

d) *Szakmai szolgálati beosztások a hivatásos önkormányzati tűzoltóságoknál*: tüzmegelőzési, tűzvizsgálati, tűzoltási és műszaki mentési, kiképzési, szakmai ellenőri, tűzoltó-parancsnoki.

A hivatásos állományúak képesítési követelményei

3. § (1) Az előírt képesítési követelményeket külön jogszabály tartalmazza.

(2) A képesítési követelmény teljesítése szempontjából elfogadott szakmai képzési formákat az *1. számú melléklet* 1., 2., 4., valamint 7. pontja tartalmazza.

(3) Az (1) bekezdésben megjelölt külön jogszabály szerinti II. besorolási osztály munkaköreinek ellátásához szükséges szaktanfolyami képesítést a tűzoltó technika kezelői alaptanfolyam és a kapcsolódó szaktanfolyami rendszer biztosítja, amelynek rendjét a 8. § tartalmazza.

(4) A hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, valamint a hivatásos önkormányzati tűzoltóságoknál foglalkoztatottak - 2002. december 31-ig megszerzett - elismerhető szakmai képesítéseit a *2. számú melléklet* tartalmazza.

Az önkéntes tűzoltóságok, a létesítményi tűzoltóságok és a tűzoltó egyesületek tűzoltási és műszaki mentési feladatokat ellátó tagjainak képesítési követelménye

4. § (1) Az önkéntes és a létesítményi tűzoltóságok parancsnokainak, valamint ezen szervezetek tűzoltás és műszaki mentés vezetésére jogosult tagjainak legalább az *1. számú melléklet* 3. pontja szerinti középfokú szakmai képesítéssel kell rendelkezniük.

(2) Az önkéntes és létesítményi tűzoltóságok egyéb beosztásban lévő, valamint a tűzoltó egyesületek tűzoltási és műszaki mentési

feladatokat ellátó tagjainak képesítési követelményét a 3. számú melléklet tartalmazza.

A gazdálkodó szervezeteknél és polgári szerveknél katasztrófavédelmi, valamint polgári védelmi munkakört betöltő személyek képesítési követelménye

5. § (1) A gazdálkodó szervezeteknél és polgári szerveknél katasztrófavédelmi, valamint polgári védelmi munkakört betöltő személynek beosztott ügyintézői munkakörben legalább alapfokú, vezetői munkakörben legalább középfokú katasztrófavédelmi szakképesítéssel kell rendelkeznie.

(2) A gazdálkodó szervezeteknél és polgári szerveknél foglalkoztatottak (katasztrófavédelmi vagy polgári védelmi munkakörben) - 2002. december 31-ig megszerzett - elismerhető szakmai képesítéseit a 4. számú melléklet tartalmazza.

A gazdálkodó szervezeteknél és polgári szerveknél tűzvédelmi munkakört ellátók és a tűzvédelmi szolgáltatást végzők képesítési követelménye

6. § (1) Legalább középfokú tűzvédelmi szakképesítéssel rendelkező személy láthat el önállóan tűzvédelmi feladatokat:

a) olyan "A"- "B" tűzveszélyességi osztályba sorolt létesítményben, ahol az egyidejűleg munkát végző személyek száma a 100 főt nem haladja meg,

b) "C"- "E" tűzveszélyességi osztályba sorolt létesítményben, a (2) bekezdésben felsoroltak kivételével.

(2) Felsőfokú tűzvédelmi szakképesítéssel rendelkező személy láthat el önállóan tűzvédelmi feladatokat, ahol:

a) főfoglalkozású létesítményi tűzoltóság működik,

b) olyan "A"- "B" tűzveszélyességi osztályba sorolt veszélyességi övezet, helyiség található, amelyben egyidejűleg 50 főnél több személy végez munkát,

c) olyan "A"- "B" tűzveszélyességi osztályba sorolt tűzszakasz található, amelyben egyidejűleg 100 főnél több személy végez munkát,

d) olyan mozgásukban és cselekvőképességükben korlátozott személyek tartózkodására szolgáló tűzszakasz található, amelynek befogadóképessége a 100 főt meghaladja,

e) a "C" tűzveszélyességi osztályba sorolt létesítményben egyidejűleg 200 főnél több személy végez munkát.

(3) Amennyiben a létesítményben a tűzvédelem biztosítása szolgáltatás igénybevételével történik, a szolgáltatónak legalább az (1), illetve a (2) bekezdésben meghatározott tűzvédelmi képesítéssel kell rendelkeznie.

(4) A gazdálkodó szervezeteknél és polgári szerveknél foglalkoztatottak (tűzvédelmi munkakört ellátók és a tűzvédelmi szolgáltatást végzők) - 2002. december 31-ig megszerzett - elismerhető szakmai képesítéseit az 5. számú melléklet tartalmazza.

Egyes képzési formák szervezése és a beiskolázás szabályai

7. § (1) A tűzoltó szakképzés és a kihelyezett formában lebonyolítható tanfolyamok képzési programját a Belügyminisztérium Katasztrófavédelmi Oktatási Központ (a továbbiakban: BM KOK) készíti el, és a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) főigazgatójának egyetértésével a Belügyminisztérium Oktatási Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OF) főigazgatója hagyja jóvá.

(2) A képzést végző szerveknek biztosítaniuk kell a képzési programban meghatározottak végrehajtásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket, a tűzoltó szakképzés megkezdéséről - az azt megelőző 30 napon belül - tájékoztatniuk kell a BM OF-et.

(3) A tűzoltó alaptanfolyamot a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok, illetve a Fővárosi Tűzoltó Parancsnokság (a továbbiakban: FTP) szervezik, valamint adják ki a bizonyítványt.

8. § (1) Műszaki szaktanfolyam a 6. számú mellékletben foglaltak szerint szervezhető. Ha a gép kategóriába sorolása egyértelműen nem állapítható meg, akkor a BM OKF állásfoglalása az irányadó. A képzés programját a BM KOK készíti el, és a BM OKF főigazgatójának egyetértésével a BM OF főigazgatója hagyja jóvá.

(2) Tűzoltó technika kezelői tanfolyamra az jelentkezhetsz, aki legalább alapfokú szakmai végzettséggel rendelkezik, és az előírt előzetes orvosi vizsgálaton megfelelt. Vizsgára az bocsátható, aki az adott géptípusra vonatkozó, az 1. számú melléklet 7. pontjában található műszaki szaktanfolyamo(ka)t elvégezte, továbbá az előírt gépkezelési gyakorlatot megszerezte.

(3) A tűzoltó technika kezelői igazolvány (7. számú melléklet) kiadására, nyilvántartására (másodlatok kiadására), valamint az abba történő bejegyzésre a BM KOK jogosult.

(4) Az 1. számú melléklet 7.2. pontjában szereplő szaktanfolyamok tárgyában a BM KOK igazgatója dönt. A BM KOK végzi a képzés ellenőrzését és a vizsgáztatást.

(5) A gyakorlatokhoz szükséges gépeket, gépjárműveket és gépi berendezéseket - amennyiben a tanfolyamszervező azzal nem rendelkezik - a beiskolázó, illetve a BM OKF biztosítja.

9. § (1) A BM KOK az igényeknek megfelelően, a BM OF jóváhagyását követően, minden év március 31-éig hirdeti meg a következő tanévben indítandó képzési formákat és a jelentkezés feltételeit. A katasztrófa- és tűzvédelmi technikus szakképzésre jelentkezőknek felvételi vizsgát kell tenniük.

(2) A képzésre a hivatásos állomány tagját vezényelni kell.

10. § (1) A katasztrófavédelmi szervek és a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok tisztjei 5 évenként kötelesek részt venni a Rendőrtiszti Főiskola Rendészeti Vezetőképző, Továbbképző és Kutatóintézet (a továbbiakban: RTF RVTKI) által szervezett központi továbbképzésen.

(2) A hivatásos tűzoltóság készenléti szolgálatot ellátó állományának napi továbbképzéséről az állományilletékes parancsnok gondoskodik. A továbbképzésre vonatkozó iránymutatást a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok és az FTP javaslatainak figyelembevételével a BM OKF adja ki. Az iránymutatás alapján minden év december 15-éig képzési tervet kell készíteni, amelyet a szakmai felügyeletet ellátó szervezet hagy jóvá.

(3) A BM OKF, a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok és az FTP a hivatásos önkormányzati, az önkéntes és a létesítményi tűzoltóságok parancsnokai és szakterületi vezetői részére évente legalább két alkalommal kötelező továbbképzést és szakmai tájékoztatót szervez.

(4) A BM OKF a szakmai feladatok egységes értelmezése érdekében a szakmai irányítása alá tartozó szervezetek szakterületi vezetői részére évente legalább két alkalommal kötelező szakmai tájékoztatót szervez.

Speciális rendészeti végzettség

11. § (1) A speciális rendészeti képesítéshez kötött beosztásokat külön jogszabály tartalmazza.

(2) A képzésben résztvevőt a felkészítés időtartamára és a vizsganapokra mentesíteni kell a munkavégzés alól. Erre az időre az érintett távolléti díjra jogosult.

(3) Az önkéntes alapon jelentkező a felkészítés, valamint a vizsga költségeit saját maga fedezi. A költségek legalább 50%-át - kérelemre - az állományilletékes szerv átvállalhatja. A javítóvizsga díja a vizsgázót terheli.

(4) Az egy főre eső képzési költséget az RTF RVTKI állapítja meg, és erről a tájékoztatást minden év július 1-jéig, a következő oktatási évre (szeptember-június) vonatkozóan a rendvédelmi szerveknek megküldi.

A hivatásos önkormányzati tűzoltóságok gépjárművezetőinek képzése

12. § (1) A tűzoltó-parancsnokságokon foglalkoztatott főfoglalkozású gépjárművezetőknek, illetve azoknak, akiket feladataik ellátása mellett a parancsnok szolgálati gépjármű vezetésére jogosít fel (a továbbiakban: gépjárművezető) elméleti és gyakorlati képzésen kell részt venniük.

(2) A megkülönböztető jelzést használó szolgálati gépjármű vezetője 5 évenként 16 óra időtartamú időszakos továbbképzésen vesz részt.

(3) A gépjárművezetők képzési kategóriáit, a képzésben való részvétel feltételeit, valamint a képzési követelményeket a *8. számú melléklet* tartalmazza.

13. § (1) A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság:

a) kidolgozza a képzési programot és a képzési tematikát;

b) koordinálja a képzést és a képzés tekintetében szakmai irányítást gyakorol;

c) felállítja a képzést végző oktatóhelyeket és a pszichológiai vizsgálohelyeket, valamint biztosítja ezek működési feltételeit.

(2) A szolgálati gépjárművek vezetőinek alapszintű képzését és vizsgáztatását olyan személy végezheti, aki az erre jogosító képzésen és időszakos továbbképzésen részt vett és a követelményeknek megfelelt.

(3) A gépjárművezető-képzésről, a képesítési követelmények teljesítéséről, a képzést folytató szervnél és a gépjárművezető szolgálati helye szerint illetékes személyügyi szervnél naprakész nyilvántartást kell vezetni.

(4) A sikeres vizsgáról szóló igazolást a képzést folytató szerv adja ki.

(5) A képzés költsége az érintett tűzoltó-parancsnokságot, illetve a BM OKF-et terheli.

14. § (1) Azt a gépjárművezetőt, aki 2002. szeptember 15-ét megelőzően szolgálati gépjárművet vezethetett és közúti balesetet nem okozott, 2004. június 30-ig csökkentett, 8 órás alapszintű képzésben kell részesíteni.

(2) Az a gépjárművezető, aki 2002. szeptember 15-ét megelőzően

a) megkülönböztető jelzést használó szolgálati gépjárművet PÁV I. minősítés nélkül vezethetett és közúti balesetet nem okozott, e járműveket emelt szintű képzés teljesítése nélkül 2005. június 30-ig vezethet;

b) PÁV minősítést szerzett, a minősítésének megfelelő szolgálati gépjárművet az előírt képzés teljesítése nélkül 2005. december 31-ig vezethet.

(3) A (2) bekezdés a) és b) pontjában szereplő gépjárművezetők emelt szintű képzése 16 órában történik.

A katasztrófavédelmi szervek, valamint a tűzoltóság géphajóvezetőinek gyakorlati továbbképzése

15. § (1) Szolgálati géphajót kizárólag az vezethet, aki legalább szolgálati kisgéphajó-vezetői képesítéssel rendelkezik, valamint a továbbképzés tematikájában előírt követelményeknek megfelel. A géphajóvezető háromévente 8 órás gyakorlati továbbképzésen köteles részt venni.

(2) A továbbképzés programját a BM OKF dolgozza ki, országos szinten szervezi, koordinálja és szakmailag irányítja a továbbképzéseket. A képzési programot és a tematikát a BM OF főigazgatója hagyja jóvá.

(3) A továbbképzések anyagi és technikai feltételeit a BM OKF, illetve a tűzoltóságok biztosítják.

(4) A képesítési követelmények teljesítéséről a továbbképzést folytató szervnél és a résztvevő szolgálati helye szerint illetékes személyügyi szervnél naprakész nyilvántartást kell vezetni, a vizsgáról az érintett részére igazolást kell kiadni.

(5) Aki e rendelet hatálybalépését megelőzően szolgálati kisgéphajó-vezetési jogosultsággal rendelkezett és balesetet - a vízi közlekedés szabályainak megszegésével - nem okozott, a hajóvezetéshez szükséges továbbképzés nélkül szolgálati kisgéphajót az e rendelet hatálybalépésétől számított 5 évig vezethet.

Vegyes rendelkezések

16. § (1) Az iskolarendszeren kívüli oktatás keretében megszerezhető, az alábbi, OKJ-ban szereplő szakképesítések esetében a BM KOK látja el a vizsgaszervező feladatait:

a) tűzoltó;

b) katasztrófa- és tűzvédelmi technikus;

c) katasztrófa- és tűzvédelmi szervező (tiszt);

d) katasztrófavédelmi előadó;

e) katasztrófavédelmi főelőadó;

f) tűzvédelmi előadó;

g) tűzvédelmi főelőadó.

(2) Az 1. § *a)*, *b)*, *c)* és *e)* pontjaiban szereplők képzésével összefüggő egyéb költségek fedezetét a képzést folytató szervek költségvetésében kell biztosítani. Az 1. § *d)*, *f)* és *g)* pontjaiban szereplők képzésével összefüggő költségeket tanulmányi szerződés alapján a beiskolázó vagy a képzésben résztvevő fedezi.

(3) A képzéssel összefüggő egyéb költségek térítése (szállásköltség, tankönyvek, jegyzetek kölcsönzési díja, vizsgabizottság díjazásának költsége, orvosi ellátás költsége, továbbá bizonyítványok, nyomtatványok és nyilvántartási költségek) a vonatkozó szabályok szerint történik.

(4) A különböző témakörökben - a nem a BM KOK által - készített jegyzeteknek, tankönyveknek, segédleteknek oktatási anyagként való felhasználását a BM OF főigazgatója engedélyezi.

Záró rendelkezések

17. § (1) Ez a rendelet 2003. január 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a tűzoltók és a tűzvédelmi szervezetek tagjainak képesítési követelményeiről, képzési rendszeréről szóló 57/1997. (X. 21.) BM rendelet és annak módosításairól szóló 49/1999. (XII. 22.) és a 25/2002. (IX. 13.) BM rendelet.

(3) A rendelet hatálybalépése nem érinti a folyamatban lévő képzések rendszerét.

(4) Alapfokú tűzvédelmi szakképesítéssel rendelkező személy e rendelet hatálybalépése után is elláthatja azokat a tűzvédelmi feladatokat, amelyeket a tűzoltók és a tűzvédelmi szervezetek tagjainak képesítési követelményeiről, képzési rendszeréről szóló 57/1997. (X. 21.) BM rendelet 7. § (1) bekezdése engedélyezett mindaddig, amíg munkaköre, munkahelyének alaptevékenysége vagy munkahelyének tűzveszélyességi osztályba sorolása nem változik meg.

1. számú melléklet a 32/2002. (XII. 12.) BM rendelethez

Elfogadott szakmai képzési formák és szaktanfolyamok

1. A belügyminiszter irányítása alá tartozó katasztrófavédelmi szerveknél

1.1. Hivatásos állomány részére

1.1.1. Alapfokú:

- katasztrófavédelmi alaptanfolyam (tanfolyami forma, szervező a BM OKF).

1.1.2. Középfokú

- katasztrófa- és tűzvédelmi technikus szakképzés.

1.1.3. Felsőfokú

- egyetemi szintű védelmi igazgatási szak, katasztrófavédelmi szakirány,

- egyetemi szintű környezetmérnöki szak, katasztrófavédelmi szakirány,

- főiskolai szintű tűzvédelmi szak, tűzvédelmi szakirány,

- főiskolai szintű tűzvédelmi szak, katasztrófavédelmi szakirány,

- katasztrófa- és tűzvédelmi szervező (tiszt) szakképzés.

1.2. Köztisztviselői, valamint közalkalmazotti állomány részére: munkáltatói igény esetén - az érintett beleegyezésével - az előző képzési formák bármelyike.

2. Hivatásos önkormányzati tűzoltóságoknál

2.1. Hivatásos állomány részére

2.1.1. Alapfokú:

- tűzoltó alapismereti tanfolyam (tanfolyami képzési forma, szervező a BM KOK),

- tűzoltó szakképzés.

2.1.2. Középfokú:

- katasztrófa- és tűzvédelmi technikus szakképzés.

2.1.3. Felsőfokú:

- főiskolai szintű tűzvédelmi szak, tűzvédelmi szakirány,

- főiskolai szintű tűzvédelmi szak, katasztrófavédelmi szakirány,

- főiskolai szintű műszaki szakoktató szak, tűzvédelmi szakirány (e végzettség csak abban az esetben fogadható el, ha a végzett hallgató rendelkezik a hivatásos állományra előírt valamely középfokú szakmai képesítéssel, szakképzettséggel),

- katasztrófa- és tűzvédelmi szervező (tiszt) szakképzés.

2.2. Köztisztviselői, valamint a közalkalmazotti állomány részére: munkáltatói igény esetén - az érintett beleegyezésével - az előző képzési formák bármelyike.

3. Önkéntes tűzoltóságoknál, létesítményi tűzoltóságoknál, tűzoltó egyesületeknél

3.1. Alapfokú:

- tűzoltó alaptanfolyam (tanfolyami képzési forma, szervező a BM OKF és területi szervei, valamint az FTP),

- tűzoltó szakképzés.

3.2. Középfokú:

- önkéntes és létesítményi tűzoltó parancsnoki képzés (tanfolyami képzési forma, szervező a BM KOK, igény esetén kihelyezett formában is lebonyolítható),

- katasztrófa- és tűzvédelmi technikus szakképzés.

3.3. Felsőfokú:

- főiskolai szintű tűzvédelmi szak, tűzvédelmi szakirány,

- főiskolai szintű tűzvédelmi szak, katasztrófavédelmi szakirány,

- főiskolai szintű műszaki szakoktatói szak, tűzvédelmi szakirány (e végzettség csak abban az esetben fogadható el, ha a végzett hallgató rendelkezik a hivatásos állományra előírt valamely középfokú szakmai képesítéssel, szakképzettséggel),

- katasztrófa- és tűzvédelmi szervező (tiszt) szakképzés.

4. A katasztrófavédelmi, tűzvédelmi és polgári védelmi képzés irányítását és felügyeletét ellátó belügyminisztériumi hivatali szervezeteknél, valamint az oktatást folytató intézményeknél

4.1. Hivatásos állomány részére

4.1.1. Alapfokú:

- tűzoltó alapismereti tanfolyam (tanfolyami képzési forma, szervező a BM KOK),

- katasztrófavédelmi alaptanfolyam (tanfolyami képzési forma, szervező a BM OKF),

- tűzoltó szakképzés.

4.1.2. Középfokú:

- katasztrófa- és tűzvédelmi technikus szakképzés.

4.1.3. Felsőfokú

- egyetemi szintű védelmi igazgatási szak, katasztrófavédelmi szakirány,

- egyetemi szintű környezetmérnöki szak, katasztrófavédelmi szakirány,

- főiskolai szintű tűzvédelmi szak, tűzvédelmi szakirány,

- főiskolai szintű tűzvédelmi szak, katasztrófavédelmi szakirány,
- főiskolai szintű műszaki szakoktatói szak, tűzvédelmi szakirány (e végzettség csak abban az esetben fogadható el, ha a végzett hallgató rendelkezik a hivatásos állományra előírt valamely középfokú szakmai képesítéssel, szakképzettséggel),
- katasztrófa- és tűzvédelmi szervező (tiszt) szakképzés.

4.2. Köztisztviselői, valamint a közalkalmazotti állomány részére: munkáltatói igény esetén - az érintett beleegyezésével - az előző képzési formák bármelyike.

5. A gazdálkodó szervezeteknél és polgári szerveknél

(Katasztrófavédelmi, valamint polgári védelmi munkakört ellátók részére)

5.1. Alapfokú:

- katasztrófavédelmi előadó szakképzés.

5.2. Középfokú:

- katasztrófavédelmi főelőadó szakképzés.

5.3. Felsőfokú:

- egyetemi szintű védelmi igazgatási szak, katasztrófavédelmi szakirány,
- egyetemi szintű környezetmérnöki szak, katasztrófavédelmi szakirány,
- főiskolai szintű tűzvédelmi szak, tűzvédelmi szakirány,
- főiskolai szintű tűzvédelmi szak, katasztrófavédelmi szakirány,
- katasztrófa- és tűzvédelmi szervező (tiszt) szakképzés.

6. A gazdálkodó szervezeteknél és polgári szerveknél

(Tűzvédelmi munkakört ellátók és a tűzvédelmi szolgáltatást végzők részére)

6.1. Középfokú:

- tűzvédelmi előadó szakképzés.

6.2. Felsőfokú:

- főiskolai szintű tűzvédelmi szak, tűzvédelmi szakirány,
- főiskolai szintű tűzvédelmi szak, katasztrófavédelmi szakirány,
- katasztrófa- és tűzvédelmi szervező (tiszt) szakképzés,
- tűzvédelmi főelőadó szakképzés.

7. Műszaki és egyéb tűzoltó-, valamint katasztrófavédelmi szaktanfolyamok

7.1. A BM KOK-ban szervezhető műszaki szaktanfolyamok:

- tűzoltó technika kezelői alaptanfolyam,
- emelőkosaras tűzoltó gépjármű-kezelői szaktanfolyam,
- létrás tűzoltó gépjármű-kezelői szaktanfolyam,
- tűzoltódaru-kezelői szaktanfolyam,
- cserefelépítmény-hordozó járművek kezelői szaktanfolyam,
- műszaki mentő gépjármű-kezelői szaktanfolyam,
- vegyi balesetelhárító gépjármű-kezelői szaktanfolyam,
- légzésvédő készülék-palack töltő kompresszor kezelői szaktanfolyam,
- áramfejlesztő kezelői szaktanfolyam.

7.2. Kihelyezett formában is lebonyolítható műszaki szaktanfolyamok:

- gépjárműfecskendő kezelői szaktanfolyam,
- habbal oltó gépjármű-kezelői szaktanfolyam,
- porral oltó gépjármű-kezelői szaktanfolyam,
- műszaki mentés gépeinek kezelői szaktanfolyama,
- vegyi balesetelhárító gépek kezelői szaktanfolyama,
- folyadék szállítására használható (szivattyúval ellátott) egyéb gépek kezelői szaktanfolyama,
- kismotorfecskendő és átemelő szivattyú kezelői szaktanfolyam,
- hírközpont kezelői szaktanfolyam.

7.3. Egyéb szaktanfolyamok:

- tűzoltásvezetői szaktanfolyam,
- tűzvizsgálati szaktanfolyam,
- mentorképző szaktanfolyam,
- informatikai szaktanfolyam,

- katasztrófavédelmi szoftver felhasználó szaktanfolyam,
- veszélyhelyzet felderítő csoport (VFCS) szaktanfolyam,
- más szaktanfolyamok igény szerint (speciális szakmai ismeretek elsajátítása érdekében folytatott kiegészítő képzések).

2. számú melléklet a 32/2002. (XII. 12.) BM rendelethez

A katasztrófavédelmi szerveknél, valamint a hivatásos tűzoltóságoknál foglalkoztatottak - 2002. december 31-ig megszerzett - elismerhető szakmai képzései

1. Katasztrófavédelem és tűzoltóság szakterülete

1.1. Szakmai szolgálati beosztásokban

1.1.1. Felsőfokú:

- a hazai vagy külföldi, a munkakörnek megfelelő egyetemen, főiskolán, akadémián szerzett szakirányú végzettség,
- egyetemi vagy főiskolai végzettség megszerzését követően a tűzoltó tiszti átképző, tűzoltó átképző szakon szerzett képesítés,
- felsőfokú iskolai végzettség esetén a tűzoltó technikusképző szakon, továbbá a kétéves nappali vagy hároméves levelező tisztképző szakon és a BM Akadémia Tűzoltó Tagozatán szerzett képesítés,
- főiskolai szintű műszaki szakoktatói szak, tűzvédelmi szakirány (e végzettség csak abban az esetben fogadható el, ha a végzett hallgató rendelkezik a hivatásos állományra előírt valamely középfokú szakmai képesítéssel, szakképzettséggel).

1.1.2. Középfokú:

- a hazai és külföldi tűzoltó, egy vagy kétéves nappali, illetőleg hároméves levelező tiszti képzés, hároméves levelező tűzvédelmi vezetői, valamint tűzoltó technikus (OKJ azonosító szám: 52 8915 01) szakképzés,
- BM Akadémia Tűzoltó Tagozatán szerzett képesítés,
- tiszti vizsga,
- zászlósképző, 10 hónapos tűzoltó tiszthelyettesképző, tűzoltó (OKJ azonosító szám: 32 8915 01) szakképzés, valamint a 10 hónapos vagy hosszabb képzési idejű önkéntes és létesítményi tűzoltóparancsnok-képző szakon szerzett képesítés.

1.1.3. Alapfokú:

- tűzoltó alapfokú tanfolyam, három és fél, vagy öt hónapos tiszthelyettes-képző szakon szerzett képesítés.

1.2. Nem szakmai szolgálati beosztásokban

1.2.1. Felsőfokú:

- tiszti alapismereti tanfolyami, tűzoltó alapismereti tanfolyami képesítés, illetve tiszti alapismereti vizsga.

1.2.2. Középfokú:

- 1990 előtt tett zászlósi alapismereti vizsga.

1.2.3. Alapfokú:

- tűzoltó alapismereti tanfolyami képesítés.

2. Katasztrófavédelem és polgári védelem szakterülete

2.1. Szakmai szolgálati beosztásokban

2.1.1. Felsőfokú:

- a hazai vagy külföldi, a munkakörnek megfelelő egyetemen, főiskolán, akadémián szerzett szakirányú végzettség,
- Polgári Védelem Országos Vezetőképző Intézet (a továbbiakban: PV OVKI), valamint BM Tűz- és Polgári Védelmi Intézet, Polgári Védelmi Oktatási Intézet (a továbbiakban: PVOI) 5 hónapos nappali felsőfokú polgári védelmi tanfolyami,
- PV Kiképző Központ 4 hónapos nappali polgári védelmi tiszti átképző tanfolyami,
- PVOI, Polgári Védelmi Oktatási Központ (a továbbiakban: PVOK), BM KOK 10 hónapos levelező polgári védelmi vezetői tanfolyami,
- külföldi polgári védelmi törzstiszti tanfolyami,
- Légóltalmi Központi Iskola 8 hónapos tisztképző tanfolyami,
- Légóltalmi Központi Iskola egyéves tartalékos tisztképző tanfolyami,
- Légóltalmi Országos Törzsparancsnokság tisztjeinek egyéves levelező tanfolyami,
- honvédségtől áthelyezett tisztek egyéves tiszti tanfolyami,
- Egyesített Tisztiiiskola Polgári védelmi tanfolyami képesítés.

2.1.2. Középfokú:

- PV OVKI 8 hetes nappali pv tanfolyami,
- Légóltalmi Központi Iskola 3 hónapos tisztképző tanfolyami,
- PV Kiképző Központ zászlósképző tanfolyami képesítés.

2.1.3. Alapfokú:

- katasztrófavédelmi alaptanfolyami,
- PVOI 5 hónapos levelező pv. tanfolyami,
- PV OVKI 4 hetes nappali pv. tanfolyami képesítés.

2.2. Nem szakmai szolgálati beosztásokban

2.2.1. Alapfokú:

- katasztrófavédelmi alaptanfolyami képesítés.

3. számú melléklet a 32/2002. (XII. 12.) BM rendelethez

Az önkéntes tűzoltóságok, a létesítményi tűzoltóságok és a tűzoltó egyesületek tűzoltási és műszaki mentési feladatokat ellátó tagjainak képesítési követelménye

1. Nem főfoglalkozású, beosztott állományú önkéntes és létesítményi tűzoltó: tűzoltó alaptanfolyami képesítés.
2. Főfoglalkozású, beosztott állományú önkéntes és létesítményi tűzoltó: tűzoltó szakképesítés.
3. Tűzoltó egyesületek tűzoltási, műszaki mentési, katasztrófaelhárítási feladatokra igénybe vehető tagjainak képesítési követelménye:
  - 3.1. Tűzoltás irányító: tűzoltó szakképesítés.
  - 3.2. Beosztott tűzoltó, sugárvezető, szertáros, híradóügyeletes: tűzoltó alaptanfolyami képesítés.
  - 3.3. Gépkocsivezető, szerkezelő: tűzoltó alaptanfolyami képesítés, valamint a beosztásnak megfelelő szaktanfolyam.

4. számú melléklet a 32/2002. (XII. 12.) BM rendelethez

A gazdálkodó szervezeteknél és polgári szerveknél foglalkoztatottak (katasztrófavédelmi vagy polgári védelmi munkakörben) - 2002. december 31-ig megszerzett - elismerhető szakmai képesítései

1. Felsőfokú:

- a hazai vagy külföldi, a munkakörnek megfelelő egyetemen, főiskolán, akadémián szerzett szakirányú végzettség,
- Légtalmi Központi Iskola műszaki tanfolyam üzemi törzsparancsnoki tanfolyami,
- Légtalmi Központi Iskola légtalmi zászlóaljparancsnoki és törzsfőnöki tanfolyami,
- PVOI 10 hónapos felsőfokú polgári védelmi tanfolyami,
- PV OVKI, PVOI 5 hónapos nappali felsőfokú polgári védelmi tanfolyami,
- PV Kiképző Központ 4 hónapos nappali polgári védelmi tiszti átképző tanfolyami,
- PVOI, PVOK, BM KOK 10 hónapos levelező polgári védelmi vezetői tanfolyami,
- Külföldi polgári védelmi törzstiszti tanfolyami,
- Légtalmi Központi Iskola 8 hónapos tisztképző tanfolyami,
- Légtalmi Központi Iskola egyéves tartalékos tisztképző tanfolyami,
- Légtalmi Országos Törzsparancsnokság tisztjeinek egyéves levelező tanfolyami,
- Egyesített Tisztiszkola Polgári védelmi tanfolyami képesítés.

2. Középfokú:

- PV Kiképző Központ 18 hónapos, levelező, üzemi törzsparancsnoki tanfolyami,
- PV OVKI 8 hetes nappali pv. tanfolyami,
- Légtalmi Központi Iskola 3 hónapos tisztképző tanfolyami,
- PV Kiképző Központ zászlósképző tanfolyami képesítés.

3. Alapfokú:

- BM KOK, PVOI, PVOK 5 hónapos levelező alapfokú pv. (előadó, segítő) tanfolyami,
- PV OVKI, PVOI 4 hetes pv. tanfolyami képesítés.

5. számú melléklet a 32/2002. (XII. 12.) BM rendelethez

A gazdálkodó szervezeteknél és polgári szerveknél foglalkoztatottak (tűzvédelmi munkakört ellátók és tűzvédelmi szolgáltatást végzők) - 2002. december 31-ig megszerzett - elismerhető

szakmai képesítései

1. Felsőfokú:

- a hazai vagy külföldi belügyi és államilag elismert felsőoktatási intézmény szakirányú szakán okleveles tűzvédelmi mérnöki és tűzvédelmi mérnöki szakon szerzett végzettség,
- a tűzoltó tiszti átképző, tűzoltó átképző szakon,
- a BM Akadémia Tűzoltó Tagozatán,
- a tűzoltótechnikus-képző szakon, valamint a kétéves nappali vagy hároméves levelező tisztképző szakon,
- a hároméves levelező tűzvédelmi előadói szakon, valamint a tűzvédelmi szakelőadói szakon (OKJ azonosító szám: 71 8915 01) szerzett képesítés, illetőleg szakképzettség.

2. Középfokú:

- a 10 hónapos képzési idejű tűzoltó tiszthelyettesképző szakon,
- az 1991 előtt a minisztériumok és a fővárosi, illetőleg a megyei tanácsok végrehajtó bizottságai által szervezett kétéves levelező, illetve a 2 hónapos bentlakásos tűzvédelmi előadói tanfolyamon,
- 1991 után a BM Tűzvédelmi Oktató és Kutató Intézetben szerzett középfokú tűzvédelmi előadói,
- 1993-ig a Munkavédelmi Képző és Továbbképző Intézetben és jogelődjeiben, munkavédelmi felsőfokú tanfolyamon szerzett középfokú tűzvédelmi,
- tűzvédelmi előadó I. szakon (OKJ azonosító szám: 53 8915 01) szerzett képesítés, illetőleg szakképzettség.

3. Alapfokú:

- tűzvédelmi előadó II. (OKJ azonosító szám: 51 8915 01) szakon, valamint az 1993 előtt az irányító szervek által szervezett, legalább egyéves levelező vagy egy hónapos bentlakásos alapfokú tűzvédelmi tanfolyamon szerzett szakképzettség, illetőleg képesítés.

6. számú melléklet a 32/2002. (XII. 12.) BM rendelethez

Műszaki szaktanfolyamhoz kötött gépek, gépi berendezések és gépjárművek besorolása

1. Tűzoltótechnika kezelői alaptanfolyamhoz kötött gépcsaládok és géptípusok:

- emelőkosaras tűzoltó gépjárművek,
- létrás tűzoltó gépjárművek,
- légzésvédő készülék palacktöltő kompresszorok,
- áramfejlesztők (10 KVA, illetve a 10 KVA teljesítmény feletti, beépített gépek esetén),
- tűzoltódaruk, illetve daruval felszerelt tűzoltó gépjárművek,
- cserefelépítmény hordozó járművek,
- műszaki-mentő gépjárművek és vegyi balesetelhárító gépjárművek (ha rendelkeznek beépített, zárt hajtásláncú előzőekben felsorolt gépcsaládok, géptípusok valamelyikével),
- egyéb tűzoltó gépjárművek.

2. Tűzoltótechnika kezelői alaptanfolyamhoz nem kötött gépcsaládok és géptípusok:

- gépjárműfecskendők,
- habbal oltó gépjárművek,
- porral oltó gépjárművek,
- egyéb tűzoltó gépjárművek,
- cserefelépítmények,
- műszaki mentések gépei és berendezései,
- vegyi baleset elhárítás gépei és berendezései,
- áramfejlesztők (10 KVA teljesítmény alatt),
- folyadék szállításra használható (szivattyúval ellátott) egyéb gépek,
- tűzoltás és műszaki mentés egyéb, az előzőekben fel nem sorolt gépei és berendezései.

7. számú melléklet a 32/2002. (XII. 12.) BM rendelethez

A tűzoltótechnika kezelői igazolvány alaki és formai követelményei

(Az igazolvány külső oldala)

BELÜGYMINISZTERIUM
TŰZOLTÓ TECHNIKA KEZELŐI IGAZOLVÁNY

(Az igazolvány belső oldala)

...../20.....

anyakönyvi szám

.....,
aki 20..... évben ..... hó ..... napján
..... helységben született,
anyja neve: ..... a jogosítványba
bejegyzett tűzoltógépek és gépi berendezések kezelésére jogosult.

....., 20 ..... hó ..... nap

3x4 cm
fénykép

P.H.

.....
kiállító szerv vezetője

TUDNIVALÓK

1. Az igazolvánnyal rendelkezők évenként kötelesek időszakos orvosi vizsgálaton megjelenni.
2. Az igazolványt a tulajdonosa géppel, vagy gépi berendezéssel történő munkavégzés időtartamára köteles magánál tartani, és a hatósági személyek felkérésére felmutatni.

.....
az igazolvány tulajdonosa

VIZSGABEJEGYZÉS

A ..... BM rendelet szerinti tűzoltó
géptípus megnevezése

A tűzoltógépek közül sikeres vizsgát tett

.....
.....
típ. tűzoltógép

Kelt: ....., ... év

..... hó ..... n.

P. H. ....

aláírás

.....
.....
típ. tűzoltógép

Kelt: ....., ... év

..... hó ..... n.

P. H. ....

aláírás

.....
.....
típ. tűzoltógép

Kelt: ....., ... év

..... hó ..... n.

P. H. ....

aláírás

.....
.....
típ. tűzoltógép

Kelt: ....., ... év

..... hó ..... n.

P. H. ....

aláírás

.....
.....
típ. tűzoltógép

Kelt: ..... év
..... hó ..... n.
P. H. ....
aláírás

típ. tűzoltógép
Kelt: ..... év
..... hó ..... n.
P. H. ....
aláírás

.....
.....
típ. tűzoltógép

Kelt: ..... év
..... hó ..... n.
P. H. ....
aláírás

.....
.....
típ. tűzoltógép
Kelt: ..... év
..... hó ..... n.
P. H. ....
aláírás

ORVOSI BEJEGYZÉS

Érvényes: ..... év ..... hó .....-ig
Kelt: ..... év ..... hó ..... n.
P. H. ....
aláírás

Érvényes: ..... év ..... hó .....-ig
Kelt: ..... év ..... hó ..... n.
P. H. ....
aláírás

Érvényes: ..... év ..... hó .....-ig
Kelt: ..... év ..... hó ..... n.
P. H. ....
aláírás

Érvényes: ..... év ..... hó .....-ig
Kelt: ..... év ..... hó ..... n.
P. H. ....
aláírás

ORVOSI BEJEGYZÉS

Érvényes: ..... év ..... hó .....-
ig
Kelt: ..... év ..... hó .....
n.
P. H. ....

.....
.....
aláírás
Érvényes: ..... év ..... hó .....-
ig
Kelt: ..... év ..... hó .....
n.
P. H. ....

.....
.....
aláírás
Érvényes: ..... év ..... hó .....-
ig
Kelt: ..... év ..... hó .....
n.
P. H. ....

.....
.....
aláírás
Érvényes: ..... év ..... hó .....-
ig
Kelt: ..... év ..... hó .....
n.
P. H. ....

EGYÉB BEJEGYZÉSEK

EGYÉB BEJEGYZÉSEK

8. számú melléklet a 32/2002. (XII. 12.) BM rendelethez

A hivatásos önkormányzati tűzoltóságok gépjárművezetőinek képzési rendje

1. A gépjárművezetők képzési kategóriái

- 1.1. Alap szintű: a szolgálati gépjárművek vezetésére felkészítő 10 tanórás képzés.
- 1.2. Emeltszintű: a megkülönböztető jelzéseket használó szolgálati gépjármű vezetésére felkészítő, első alkalommal 40 órás képzés.
- 1.3. Speciális: a tűzoltó-parancsnokságok igényei alapján, egyes sajátos beosztások betöltéséhez egyedi tematika alapján végrehajtott képzés.

2. A gépjárművezető-képzésben való részvétel feltételei

- 2.1. Alap szintű: érvényes vezetői engedély, minimum 1. egészségi alkalmassági csoportba való besorolás.
- 2.2. Emelt szintű, valamint speciális: érvényes - nem kezdő - vezetői engedély, alapszintű gépjárművezetői képzésben való részvétel, a követelmények teljesítése, a képzést követően legalább 6 hónap vezetési gyakorlat, 2. egészségi alkalmassági csoportba való besorolás, pszichológia alkalmasság.

3. Képzési követelmények

- 3.1. Alap szintű: a tematika elméleti tananyagának számon kérése írásban, valamint a tematika gyakorlati tananyaga alapján összeállított vizsgafeladatok (tanpálya) teljesítése meghatározott szintidőn belül.
- 3.2. Emelt szintű: a tematika elméleti tananyagának számon kérése írásban, valamint a tematika gyakorlati tananyaga alapján összeállított vizsgafeladatok (közúti, tanpálya) megoldása.
- 3.3. Speciális: a tematika elméleti tananyagának számon kérése írásban, valamint a tematika gyakorlati tananyaga alapján összeállított vizsgafeladatok (közúti, tanpálya) megoldása.